

č. 211/1907 ř. z. nastává zkrácení voj. taxovní povinnosti v důsledku předčasného zániku jejího v případě dodatečného odvodu propuštěného, nebo v případě dodatečného dobrovolného vstupu propuštěného neb pro nezpůsobilost ke službě konečně neodvedeného do voj. svazu počátkem onoho kalendářního roku, v němž konání služby vojenské bylo nastoupeno. Cit. ustanovení nař. č. 211/1907 ř. z. má tedy na zřeteli případ zániku vojenské taxovní povinnosti v důsledku dodatečného dobrovolného vstupu brance pro nezpůsobilost dříve neodvedeného do svazu vojenského; zkrácení taxovní povinnosti však, jak patrně z citace řečeného ustanovení, váže tento předpis výslovně na podmínku, že osoba taková nastoupila k výkonu služby vojenské. Z toho je patrné, že předpoklad zániku taxovní povinnosti, stanovený v čl. 4 č. 5 lit. c) cit. nař. není splněn již dobrovolným vstupem brance dříve neodvedeného do svazu vojenského, nýbrž teprve tím, když osoba tato nastoupí k výkonu služby vojenské. St-1 ani v řízení správním, ani ve stížnosti na nss ne tvrdí, že v roce 1919, za který taxa mu byla předepsána, k výkonu voj. služby nastoupil, resp. službu tuto konal, ač zsp, stejně jako žal. úřad, výslovně konstatuje, že st-1 v roce 1919 činné služby voj. nekonal.

Nebyl-li však posléze uvedený předpoklad u st-le splněn, nemůže se právem dovolávati předpisu cit. čl. 4 pro své stanovisko, že povinnost taxovní u něho odpadla v důsledku dobrovolného vstupu do svazu vojska čsl. Zda st-1 byl převzat do čsl. armády na základě své přihlášky v roce 1919 jako důstojník v záloze, jak tvrdí stížnost, či zda st-1 nebyl v roce 1919 příslušníkem zálohy, jak tvrdí žal. úřad, jest pro daný spor nerozhodno, poněvadž okolnost, že býv. domobranec byl do zálohy převeden, jest podle ustanovení § 3 lit. e) zák. č. 231/24 důvodem pro osvobození od taxovní povinnosti toliko pokud jde o taxu, předepsanou na rok 1920, v dnešním sporu jde však o taxu, předepsanou za rok 1919. — — — —

Č. 9054.

Dávky za úřední úkony. — Justiční správa: * Min. sprav., vydávajíc osvědčení o právu, platném v cizině, jedná jako úřad správní; neodporuje proto předpis pol. Ch č. 3 vl. nař. č. 254/26 ustanovení § 1 odst. 1 zák. č. 53/25.

(Nález ze dne 9. února 1931 č. 1672/29.)

V ě c: Berthold R. v P. proti ministerstvu spravedlnosti o dávku za úřední úkony.

V ý r o k: Stížnost se zamítá jako bezdůvodná.

D ů v o d y: Nař. rozhodnutím byla st-li ve smyslu zák. č. 53/25 a sazební položky Ch 3 vl. nař. č. 254/26 za osvědčení o právu platném v cizině předepsána solidárně s firmou Brüder K. v M. dávka za úřední úkony ve výši 400 Kč. — — — —

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss takto:

Stížnost vytýká, že ustanovení položky Ch 3 vl. nař. č. 254/26 odporuje § 1 zák. č. 53/25, jehož platnost byla zák. č. 253/26 prodloužena, poněvadž toto ustanovení dovoluje vybíratí dávku jen z úředních úkonů ve věcech správních, kdežto min. sprav., na které se soud obrací ve smyslu § 271 c. ř. s. se žádostí o zakročení, nejedná jako úřad správní, nýbrž jako pomocný orgán moci soudcovské ve věci soudní.

Tato námitka jest bezdůvodná, neboť stanoví-li zákon, že možno vybíratí dávku za úřední úkony ve věcech správních, staví proti sobě věci správní a věci soudní, pro které jest poplatek upraven zvláštními zákony. O věci soudní v tomto smyslu možno však mluvit jen tehdy, vzešla-li u soudu, nemůže však býti sporu o tom, že min. sprav. není soudem. Zakročí-li min. třeba k žádosti soudu za tím účelem, aby soudu opatřilo právní podklad pro rozhodování, nevyvíjí tím činnost soudní, nýbrž činnost správní, jeho úkon předsevzatý k žádosti soudu není aktem soudnictví, nýbrž úředním úkonem úřadu správního ve věcech správních. Neodporuje proto předpis položky Ch č. 3 vl. nař. č. 254/26 ustanovení § 1 zák. č. 53/25.

Stížnost uplatňuje dále, že důkaz o obsahu předpisů rakouského zákona o obchodních zástupcích navrhovala pouze strana žalovaná, nikoliv též st-1, který vystupoval jako žalobce. Nezavdal tedy st-1 k úřednímu úkonu příčiny a nemohla mu proto dávka býti uložena. — Nss nemohl ani tuto námitku shledati důvodnou.

Podle zmíněné sazební položky lze vyměřiti dávku za osvědčení o právu platném v cizině, které se stalo buď k žádosti stran neb k žádosti soudu v zájmu strany. V daném případě není sporno, že žádost nebyla u žal. úřadu podána stranou samou, nýbrž soudem.

Dle § 271 c. ř. s. jest právo platné v cizině prokázati jen tehdy, není-li soudu známo. Při vyšetřování těchto norem není soud vázán na průkazy stranami nabídnuté, nýbrž může šetření k tomu účelu potřebné provést z moci úřední a zvláště, je-li toho třeba, dožadovati se zakročení min. sprav. Může tedy žádost soudu za osvědčení o právu platném v cizině býti podána k návrhu jedné neb obou procesních stran, ale může soud i z moci úřední o osvědčení takové u min. sprav. zakročiti.

Jde pak o to, a bylo zkoumati, zda možno v daném případě tvrditi, že nikoli st-1, nýbrž druhá strana procesní zavdala příčinu ke zpoplacenému úkonu, neboť pak by dle odst. 2 § 1 zák. č. 53/25 dávková povinnost stihla pouze tuto druhou procesní stranu.

Z přípisu obchodního soudu v Praze ze 3. října 1928 jest patrné, že strany nečinily u žal. úřadu návrh na vyžádání osvědčení, nýbrž že soud tak učinil za účelem řešení sporného případu sám a že podnět k tomuto zakročení zavdalo tvrzení jak žalobce tak žalované strany, že nutno pro sporný případ použití práva rakouského. Spočívá tedy zjištění nař. rozhodnutí, že i st-1 zavdal podnět k vyžádání osvědčení, na řádném skutkovém podkladě a mohl pak úřad v důsledku toho dávku uložiti i st-li.